

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΠΕΜΠΤΟ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 5 Νοεμβρίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Ασημίνα Σακελλαρίου και Γεώργιος Παπαϊσιδώρου, Σύμβουλοι, Βασιλική Σαρηβαλάση (εισηγήτρια) και Χριστίνα Μωϋσιάδου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο,

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Πάρεδρος στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Χαρίκλεια Ζάχου, ως νόμιμη αναπληρώτρια της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας, η οποία είχε κώλυμα,

Γραμματέας: Μαρία Δανιήλ, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από ... (ΑΒΔ ...) έφεση του ... του ..., κατοίκου ... (οδός ... Τ.Κ. ...), ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου ... (Α.Μ. ...),

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ...

κατά α) της ... τροποποιητικής πράξης της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, β) του ... εγγράφου της ίδιας Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και γ) κάθε άλλης συναφούς προγενέστερης ή μεταγενέστερης πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης.

Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» και με διακριτικό τίτλο «e-Ε.Φ.Κ.Α.» που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Διοικητή του, παραστάθηκε δια της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ...

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του εκκαλούντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Την εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, που παραστάθηκε και για τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Την Πάρεδρο στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε την εν μέρει παραδοχή της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και
Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο
Αποφάσισε τα εξής:**

1. Με την υπό κρίση έφεση, όπως οι λόγοι αυτής αναπτύσσονται με το νομίμως κατατεθέν στις ... υπόμνημα, ζητείται η ακύρωση: α) της ... πράξης της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), με την οποία τροποποιήθηκαν οι ..., ... και ... πράξεις αναπροσαρμογής της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ως προς το βαθμό συνταξιοδότησης του εκκαλούντος από τον καθοριζόμενο με αυτές βαθμό Γενικού Επιθεωρητή σε εκείνο του Αντιστράτηγου και αναπροσαρμόστηκε αναλόγως μειωτικά η σύνταξή του από την ημερομηνία έναρξης επέλευσης των οικονομικών αποτελεσμάτων της ... πράξης αναπροσαρμογής, ήτοι από ..., β) του ... εγγράφου της ίδιας Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με το οποίο κοινοποιήθηκε η ως άνω πράξη στον εκκαλούντα και γ) κάθε άλλης συναφούς προγενέστερης ή μεταγενέστερης πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης.

2. Στην παρούσα δίκη παραδεκτός παραστάθηκε και ο συσταθείς με το άρθρο 51 του ν. 4387/2016 (Α' 85) «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» και ήδη «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 1 του ως άνω νόμου (4387) και τις εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότησή του 124456/0092/13.12.2016 (Β' 4074) και 2915/783/17.1.2018 (Β' 55) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών από την 1η.1.2017 έχει περιέλθει στον ως άνω φορέα η αρμοδιότητα για την πληρωμή των συντάξεων του Δημοσίου και από 1η.5.2018 έχουν μεταφερθεί σ' αυτόν οι εν γένει συνταξιοδοτικές αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημόσιου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών (βλ. ΕλΣυν Ολ. 2020/2020, 1277, 32/2018, 244/2017).

3. Η έφεση αυτή, για την οποία έχει καταβληθεί το προσήκον παράβολο (με το ειδικό έντυπο γραμμάτιο του Δημοσίου σειράς Α' ...), έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα κατά το μέρος που στρέφεται κατά της ... πράξης της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω. Αντιθέτως, η έφεση αυτή είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται α) κατά του ... εγγράφου της ως άνω Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου

του Κράτους με το οποίο κοινοποιήθηκε η ως άνω πράξη στον εκκαλούντα, καθόσον το εν λόγω έγγραφο έχει πληροφοριακό χαρακτήρα και στερείται εκτελεστότητας και β) κατά κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης ως άοριστη.

4. Το Σύνταγμα, όπως ισχύει μετά την αναθεώρησή του με το ψήφισμα της 27ης Μαΐου 2008 της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 120), ορίζει στο άρθρο 25 παρ. 1 ότι «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. (...). Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

5. Το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), το οποίο κυρώθηκε (μαζί με τη Σύμβαση) με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974 (Α' 256) και έχει, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, υπέρτερη έναντι των κοινών νόμων τυπική ισχύ, ορίζει ότι «Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού, ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους. Αι προαναφερόμεναι διατάξεις δεν θίγουσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύι νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίους προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων». Με τις προεκτεθείσες διατάξεις κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, το οποίο επιτρέπεται να την στερηθεί μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας. Στην έννοια δε της περιουσίας, η οποία έχει αυτόνομο περιεχόμενο, ανεξάρτητο από την τυπική κατάταξη των επιμέρους περιουσιακών δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο [βλ. αποφ. ΕΔΔΑ της 25.3.1999, Ιατρίδης κατά Ελλάδα (31107/96), σκ. 54, της 19.6.2008, Ιχτιγιάρογλου κατά Ελλάδα (12045/06), σκ. 49, της 24.4.2008, Kemp και λοιποί κατά Λουξεμβούργου (17140/05), σκ. 72), περιλαμβάνονται όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα «περιουσιακής φύσης», καθώς και τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα», τα οποία εμπίπτουν στη προστασία του ΠΠΠ, τουλάχιστον έως την ανάκτησή τους (βλ. απόφ. ΕΔΔΑ της 5.3.2020, Grobelny κατά Πολωνίας (60477/12), σκ. 68, της 15.9.2009 (10373/05), Moskal κατά Πολωνίας, σκ. 40). Καλύπτονται, επομένως, με τις διατάξεις αυτές και τα ενοχικά δικαιώματα και, ειδικότερα, απαιτήσεις, είτε έχουν αναγνωριστεί

με δικαστική ή διαιτητική απόφαση είτε έχουν απλώς γεννηθεί κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία, ήτοι όταν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που θέτει η εσωτερική νομοθεσία για τη γένεση της σχετικής αξίωσης (βλ. αποφ. ΕΔΔΑ της 18.4.2002, Ουζούνης κατά Ελλάδα (49144/99), σκ. 24-25, της 28.9.2004, Κορεcky κατά Σλοβακίας (44912/98), σκ. 35, Ιχτιγιάρουλου κατά Ελλάδα, ο.π., σκ. 51, της 3.2.2010, Sierpinski κατά Πολωνίας (38016/07), σκ. 65-66). Περιουσία, κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου, αποτελούν περαιτέρω και οι έναντι των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης αξιώσεις για τη χορήγηση κοινωνικοασφαλιστικών εν γένει παροχών (βλ. αποφ. ΕΔΔΑ της 14.12.1999, Αντωνακόπουλος και λοιποί κατά Ελλάδα (37098/97), της 28.3.2000, Γεωργιάδης κατά Ελλάδα (41209/98), της 20.6.2002, Αζίνας κατά Κύπρου (56679/00). Περαιτέρω, κάθε επέμβαση σε προστατευόμενο κατά ως άνω Πρωτόκολλο περιουσιακό δικαίωμα πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να εξυπηρετείται με αυτή ένας θεμιτός σκοπός, τηρουμένης, όμως, της αναλογικότητας, ώστε να εξασφαλίζεται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος και της απαίτησης σεβασμού της περιουσίας των προσώπων (βλ. αποφ. ΕΔΔΑ, Grobelny, ο.π., σκ. 59, 60, της 26.4.2018 Čakarević κατά Κροατίας (48921/13), σκ. 72 επ., Αποστολάκης κατά Ελλάδα (39574/07), σκ. 37, Broniowski κατά Πολωνίας (41443/96) σκ. 147-151]. Τέτοιο θεμιτό σκοπό συνιστά το δικαίωμα της συνταξιοδοτικής διοίκησης να άρει τα σφάλματά της όταν διαπιστώνει ότι ελλείπουν οι νόμιμες προϋποθέσεις ήδη κανονισθείσας σύνταξης, διακόπτοντας την καταβολή της, μεταρρυθμίζοντας ή ανακαλώντας την σχετική συνταξιοδοτική πράξη. Αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητο πλουτισμό του εν λόγω συνταξιούχου, το οποίο θα ήταν αφενός άδικο για τους λοιπούς ασφαλισμένους που καταβάλουν εισφορές προς ενίσχυση του ασφαλιστικού συστήματος, ιδίως για όσους δεν τους κανονίστηκε αντίστοιχα σύνταξη επειδή δεν είχαν τις νόμιμες προϋποθέσεις, αφετέρου ενάντια στο δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει την προστασία των πεπερασμένων δημόσιων πόρων (αποφ. ΕΔΔΑ, Čakarević, ο.π., σκ. 79, Moskal, ο.π., σκ. 73). Εξάλλου, κατά τη στάθμιση αυτή, ιδιαίτερα βαρύνουσα σημασία έχει η συμπεριφορά του θιγόμενου, ήτοι εάν αυτός ήταν καλόπιστος και δεν συνετέλεσε με δικές του ενέργειες καθ' οιονδήποτε τρόπο στην έκδοση ευνοϊκής γι' αυτόν πράξης (αποφ. ΕΔΔΑ Čakarević, ο.π., σκ. 82), καθώς και η αρχή της καλής διακυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία η διοίκηση οφείλει να ενεργεί σε εύλογο χρόνο, με τον ενδεδειγμένο τρόπο και με συνέπεια (αποφ. ΕΔΔΑ Čakarević, ο.π., σκ. 84, Moskal, ο.π., σκ. 72).

6. Το άρθρο 66 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007) ορίζει, στις παρ. 2 και 4 αυτού, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 2α και 3 του ν. 4151/2013 (Α' 103), αντίστοιχα, ότι «2. Η πράξη κανονισμού σύνταξης υπόκειται σε έφεση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου: α) (...) β) χωρίς περιορισμό

από προθεσμία, από τον Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Διενέργειας Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων i) αν κατά το διενεργούμενο έλεγχο, διαπιστωθεί εσφαλμένη εφαρμογή συνταξιοδοτικών διατάξεων ή ii) αν η πράξη που προσβάλλεται στηρίζεται σε ψευδείς καταθέσεις μαρτύρων ή σε ψευδή έκθεση ή κατάθεση πραγματογνώμονα ή σε πλαστά ή νοθευμένα έγγραφα, εφόσον τα περιστατικά αυτά προκύπτουν από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή βούλευμα ή iii) αν εμφιλοχώρησε πλάνη για τα πράγματα ή iv) αν με την πράξη που προσβάλλεται κανονίστηκε σύνταξη χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις ή μεγαλύτερη από αυτή που καθορίζει ο νόμος (...). 4. Το όργανο που έχει εκδώσει την πράξη μπορεί, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, να προβεί στη διόρθωση οποιουδήποτε τυπικού ή ουσιαστικού στοιχείου αυτής, είτε αυτεπάγγελα, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, είτε μετά την υποβολή σχετικής αίτησης θεραπείας (...), εφόσον διαπιστώσει ότι κατά την έκδοση της πράξης εφαρμόστηκαν εσφαλμένα οι σχετικές συνταξιοδοτικές διατάξεις. Η διόρθωση γίνεται με την έκδοση τροποποιητικής πράξεως. Το ανωτέρω όργανο μπορεί να ανακαλέσει αυτεπάγγελα την πράξη που εξέδωσε, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, αν με την πράξη αυτή κανονίστηκε σύνταξη χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, καθώς και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων ii και iii της προηγούμενης παραγράφου. Η ανάκληση γίνεται με την έκδοση ανακλητικής πράξης. Εάν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής διαπιστωθεί ότι έχει επέλθει ζημία στο Δημόσιο, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 69. (...). Οι πράξεις που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, υπόκεινται στα ένδικα μέσα της παραγράφου 2».

7. Περαιτέρω, το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 «Περί χρόνου ανακλήσεως παρανόμων διοικητικών πράξεων» (Α' 12) ορίζει: «1. Ατομικά διοικητικά πράξεις, εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε διά το Δημόσιον συνεπείας, εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, χρόνος, ήσων της 5ετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμιιά περιπτώσει δύναται να θεωρηθή ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κτήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιασδήποτε δικαιώματος».

8. Η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης υπαγορεύεται από την αρχή της νομιμότητας και σκοπεί στην κατ' αρχήν αναδρομική εξαφάνιση αυτής από τότε που εκδόθηκε και στην αποκατάσταση της νομικής κατάστασης που ίσχυε πριν από την έκδοσή της (ΣτΕ 3667/1992, 1931/2015). Σύμφωνα με τις γενικές αρχές ανάκλησης των διοικητικών πράξεων, οι ευμενείς διοικητικές πράξεις ανακαλούνται, εφόσον είναι παράνομες, μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους. Ειδικότερα, κατά

το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968, όταν η ανάκληση χωρεί εντός πέντε ετών από την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης συντελείται κατ' αρχήν εντός ευλόγου χρόνου, χωρίς πάντως να ορίζεται από τη διάταξη αυτή ότι μετά την πάροδο της πενταετίας η ανάκληση απαγορεύεται. Εάν η πάροδος χρόνου μεγαλύτερου της πενταετίας υπερβαίνει τον εύλογο για την ανάκληση χρόνο, είναι ζήτημα που κρίνεται από το Δικαστήριο κατά περίπτωση αναλόγως των συγκεκριμένων εκάστοτε συνθηκών. Η ανάκληση, ωστόσο, είναι επιτρεπτή χωρίς χρονικό περιορισμό, όταν, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής, επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή όταν η έκδοση της ανακαλούμενης πράξης οφείλεται σε δόλια ενέργεια του διοικουμένου (σχετ. ΣτΕ 3047/2002, 2541/2008, 612, 2616, 2695/2012, 3357/2017). Περαιτέρω, στο ειδικότερο σύστημα του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, το διοικητικό μέτρο της ανάκλησης των παράνομων συνταξιοδοτικών πράξεων αποτυπώνεται στην προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 66 παρ. 4 αυτού, εντασσόμενη στο πλαίσιο των ως άνω γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου περί ανάκλησης των ευμενών πλην παράνομων διοικητικών πράξεων. Σύμφωνα με την λόγω διάταξη, επιτρέπεται η ανάκληση συνταξιοδοτικής πράξης από το εκδόν αυτή όργανο χωρίς περιορισμό προθεσμίας, εφόσον συντρέχει κάποιος από τους περιοριστικά αναφερόμενους στη διάταξη αυτή λόγους, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο κανονισμός σύνταξης χωρίς τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων. Η παράλειψη του νομοθέτη να θέσει χρονικά όρια ως προς την ανάκληση των τυχόν παράνομων συνταξιοδοτικών πράξεων θεραπεύεται με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968. Επομένως, το εκδόν την πράξη όργανο δύναται να ανακαλεί την παράνομη πράξη κανονισμού σύνταξης εντός πενταετίας από την έκδοσή της, ενώ για το πέραν της πενταετίας χρονικό διάστημα πρέπει να σταθμίζονται οι συντρέχουσες κάθε φορά περιστάσεις που στοιχειοθετούν το εύλογο της ανάκλησης της ευμενούς για τον καλόπιστο διοικούμενο πράξης. Ειδικότερα, πρέπει να εκτιμάται προεχόντως, όσον αφορά μεν στο μέλλον, η αρχή της νομιμότητας και το ότι η σύνταξη αποτελεί ισόβια περιοδική χρηματική παροχή, όσον αφορά δε στον χρόνο έναρξης των αποτελεσμάτων της ανάκλησης, η ίδια η φύση της σύνταξης που αποτελεί, κατ' αρχήν, συνέχεια του μισθού και χορηγείται για την αξιοπρεπή διαβίωση του συνταξιούχου (ΕλΣ Ολ. 190/2016). Κατά τη σχετική στάθμιση πρέπει, ενόψει της κατ' άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος αρχής της αναλογικότητας και του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ να διασφαλίζεται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ του σκοπού δημοσίου συμφέροντος που υπηρετείται με την ανάκληση παράνομης συνταξιοδοτικής πράξης και της προστασίας των δικαιωμάτων του θιγόμενου συνταξιούχου, έτσι ώστε η βλάβη που επέρχεται σ' αυτόν να μην είναι δυσανάλογα μεγαλύτερη από το όφελος για το δημόσιο συμφέρον (βλ.

ανωτέρω σκ. III και ΕΔΔΑ αποφ. της 26.4.2018, Čakarević, ο.π., σκ. 82, Moskal, ο.π., σκ. 51-52, 70, 72 επ., ΕλΣ. III Τμ. 789/2019, πρβλ. II Τμ. 1176/2018, 332/2017).

9. Στο άρθρο 6 του ν.2838/2000 «Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 179), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 2 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ Α' 110), ορίζεται: «1. Σε αξιωματικούς που προέρχονται από Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) ή αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και σε απευθείας ή με διαγωνισμό κατατασσόμενους στο σώμα των αξιωματικών και τα κοινά σώματα των Ενόπλων Δυνάμεων από την ονομασία τους ως αξιωματικοί, σε αξιωματικούς ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας πτυχιούχους Α.Ε.Ι., και σε αξιωματικούς Ειδικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, από το βαθμό του Ανθυπολοχαγού και άνω και σε αντίστοιχους των λοιπών Κλάδων, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, παρέχεται με πράξη του αρμόδιου Υπουργού, βασικός μισθός επόμενου και μεθεπόμενου βαθμού, προσαυξανόμενος με τα πάσης φύσεως επιδόματα και λοιπές παροχές, πλην των ειδικά αναφερομένων στην παράγραφο 7, με τη συμπλήρωση συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Σώμα, ως εξής: α. (...) η. Σε Υποστράτηγους, με τη συμπλήρωση είκοσι οκτώ (28) ετών, ο βασικός μισθός του Αντιστράτηγου (...). 2. Αξιωματικοί της προηγούμενης παραγράφου από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι, που αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους, προάγονται μισθολογικά στον αμέσως επόμενο βαθμό από εκείνον με τον οποίο μισθοδοτούνται με πλήρη βασικό μισθό, ένα μήνα πριν από την αποστρατεία τους (...)».

10. Από τις εκτιθέμενες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις συνάγεται ότι οι υπαγόμενοι στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν.2838/2000 αξιωματικοί από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι, οι οποίοι αποστρατεύθηκαν αυτεπάγγελτα ως «ευδοκίμως τερματίσαντες» τη σταδιοδρομία τους, τυγχάνουν, πέραν των μισθολογικών προαγωγών που προβλέπονται στις διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου με βάση το συνολικό χρόνο πραγματικής υπηρεσίας τους και της πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου, τους χορηγείται δηλαδή ο αμέσως επόμενος βασικός μισθός του μισθολογικού βαθμού που έλαβαν προηγουμένως κατά μισθολογική προαγωγή βάσει της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου. Δεδομένου δε ότι, η διά των μισθολογικών αυτών προαγωγών αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία αξιωματικών επηρεάζει αναλόγως τις συντάξιμες αποδοχές και λαμβάνεται υπόψη κατά τα άρθρα 34 του Σ.Κ. και 8 του ν.3408/2005 (Α' 272) για την

αναπροσαρμογή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων, αξιωματικοί με το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι, που είχαν αποστρατευθεί πριν από την έναρξη ισχύος των προαναφερόμενων διατάξεων «ως ευδοκίμως τερματίσαντες» τη σταδιοδρομία τους, δικαιούνται αναπροσαρμογής της σύνταξής τους με βάση το βασικό μισθό που προκύπτει από τη σωρευτική εφαρμογή των διατάξεων τόσο της παραγράφου 1, όσο και της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.2838/2000 (βλ. Ε.Σ. Ολ. 879/2016, 2277/2009, 2447, 2466/2008).

11. Ειδικότερα, στρατιωτικός συνταξιούχος, ο οποίος αποστρατεύθηκε από τις τάξεις της Ελληνικής Αστυνομίας πριν την 1η Ιουλίου 2000 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 2838/2000) με τον βαθμό του Υποστράτηγου, έχοντας συμπληρώσει συνολική πραγματική υπηρεσία μισθολογικής προαγωγής 28 ετών και άνω, δικαιούται από 1.7.2002 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 3016/2002) αναπροσαρμογής σύνταξης με βάση τον βασικό μισθό βαθμού Αντιστράτηγου, σε περίπτωση δε που αποστρατεύτηκε αυτεπαγγέλτως ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του, δικαιούται να λάβει σύνταξη με βάση τον βασικό μισθό βαθμού Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.), ο οποίος, ελλείψει του βαθμού του Γενικού Επιθεωρητή Στρατού (και αντιστοίχων) στη μισθολογική κλίμακα της ιεραρχίας της ΕΛ.ΑΣ., συνιστά τον αμέσως επόμενο μισθολογικό βαθμό του Αντιστράτηγου ΕΛ.ΑΣ. (βλ. ΕλΣυν Ολ. 2001/2016, 2500/2015, 3388, 1827, 500/2014, 3454/2012, 1406/2010, κ.ά.).

12. Το π.δ.24/1997 «Ιεραρχία, καταστάσεις και εξέλιξη των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας» (ΦΕΚ Α' 29), όπως ίσχυε κατά το χρόνο αποστρατείας του εκκαλούντος (10.4.1998), ορίζει α) στην παρ. 1 του άρθρου 29, ότι «Οι αξιωματικοί κρίνονται κατά βαθμούς, ως ακολούθως: (...) γ. Οι (...) Ταξίαρχοι (...) προακτέοι ή μη προακτέοι ή διατηρητέοι ή ευδόκιμα τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ή αποστρατευτέοι. (...) Μη προακτέοι κρίνονται (...) οι Ταξίαρχοι (...) που δεν αξιολογούνται με απόλυτο βαθμό δέκα (10) σε όλα τα ουσιαστικά προσόντα. Διατηρητέοι κρίνονται αυτοί, που αξιολογούνται με βαθμό τουλάχιστον οκτώ (8) σε όλα τα ουσιαστικά προσόντα. Ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους κρίνονται αυτοί που αξιολογούνται με βαθμό τουλάχιστον επτά (7) σε όλα τα ουσιαστικά προσόντα (...). Η κρίση ως προακτέων ή μη προακτέων γίνεται μόνο προκειμένου να πληρωθούν κενές οργανικές θέσεις στον ανώτερο βαθμό. Προακτέοι κρίνονται, κατά τη σειρά αρχαιότητάς τους, τόσοι αξιωματικοί, όσες και οι κενές οργανικές θέσεις, μη προακτέοι δε, οι αξιωματικοί που είναι αρχαιότεροι του τελευταίου προακτέου», β) στην παρ. 1 του άρθρου 30, ότι: «Δυσμενείς είναι οι ακόλουθες κρίσεις: (...) γ. Μη προακτέος. (...) ε. Ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία (...)), γ) στο άρθρο 33, ότι «1. Τα συμβούλια κρίσεων, βάσει των πρακτικών συνεδριάσεως αυτών, συντάσσουν, για τους κρινομένους αξιωματικούς, κατά βαθμό και χωριστά για κάθε κατηγορία τους ακόλουθους πίνακες: α.

Για τους (...) Ταξίαρχους (...) (1) Προακτέων. (2) Μη προακτέων. (3) Διατηρητέων. (4) Ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους. (5) Αποστρατευτέων (...). 3. Οι πίνακες κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης (...). 5. Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης σε εκτέλεση των πινάκων προκαλεί εντός τριάντα (30) ημερών από της κυρώσεως αυτών την έκδοση των αναγκαίων προεδρικών διαταγμάτων προαγωγής και αποστρατείας των αξιωματικών» και δ) στην παρ. 1 του άρθρου 43, ότι «Οι αξιωματικοί που αποστρατεύονται για τους κατωτέρω αναφερόμενους λόγους και δεν διανύουν τον τελευταίο βαθμό εξελίξεώς τους προάγονται, ανεξάρτητα από τη συμπλήρωση ή όχι των γενικών και ειδικών τυπικών προσόντων των άρθρων 15 και 17 του παρόντος, στον επόμενο βαθμό εκτός οργανικών θέσεων, τιθέμενοι εκτός υπηρεσίας, και ύστερα από τριάντα (30) ημέρες αποστρατεύονται με το βαθμό στον οποίο προήχθησαν με άλλο προεδρικό διάταγμα. α. Λόγω εγγραφής τους σε πίνακα μη προακτέων οι (...) Ταξίαρχοι (...). β. Λόγω εγγραφής τους σε πίνακα ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους (...)».

13. Από τις εκτιθέμενες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις συνάγεται ότι Ταξίαρχοι της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.), οι οποίοι είχαν κριθεί από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων αρχικά ως «διατηρητέοι» και στη συνέχεια ως «μη προακτέοι» λόγω προαγωγής νεότερου τους σε θέση Υποστράτηγου, υπό το καθεστώς των διατάξεων του π.δ.24/1997 προάγονταν στον επόμενο βαθμό εκτός οργανικών θέσεων και αποστρατεύονταν με το βαθμό στον οποίο προήχθησαν, χωρίς την κρίση «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους». Τούτο δε, διότι η κρίση αυτή δεν προβλεπόταν για τους μη εγγεγραμμένους στους πίνακες των «ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους» αξιωματικούς, προβλέφθηκε δε το πρώτον και για τους αξιωματικούς που είναι εγγεγραμμένοι στους πίνακες προακτέων ή διατηρητέων και προάγονται στον επόμενο βαθμό, ενόψει αποστρατείας, με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 1 του π.δ.132/2002 (Α' 108), η οποία άρχισε να ισχύει από το χρόνο δημοσίευσης του διατάγματος αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (16.5.2002 – βλ. άρθρο 3 αυτού και ΕλΣυν III Τμήμα 1386/2022, 233, 224, 223/2021, 2737, 2726, 2725, 2153/2020, 2033/2017).

14. Στην υπό κρίση υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο εκκαλών κατατάχθηκε στη Χωροφυλακή ως δόκιμος υπενωμοτάρχης με πενταετή θητεία το έτος ... και προάχθηκε στο βαθμό του Αστυνομικού Διευθυντή κατά το έτος ... Με το από ... π.δ. (Γ' ...) προάχθηκε στο βαθμό του Ταξίαρχου και τέθηκε εκτός οργανικών θέσεων, ενώ με το από ... π.δ. (Γ' ...) τέθηκε σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία. Με το από ... π.δ. (Γ' ...) α) ανακλήθηκαν τα ως άνω από ... και ... π.δ. κατά το μέρος που αφορούσαν στην προαγωγή του εκκαλούντος στο βαθμό του Ταξίαρχου εκτός οργανικών θέσεων και στην αυτεπάγγελτη αποστρατεία αυτού, β) προάχθηκε στο βαθμό του

Ταξίαρχου από ..., χρονολογία προαγωγής στο βαθμό αυτό νεότερων στην επετηρίδα συναδέλφων του, γ) προάχθηκε στο βαθμό του Υποστράτηγου εκτός οργανικών θέσεων από ..., σύμφωνα με τα άρθρα 29 παρ. 1 εδ. γ' και 43 παρ. 1 εδ. α' του π.δ.24/1997 και δ) τέθηκε σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία από ..., ήτοι 30 ημέρες από την προαγωγή του στον ανωτέρω βαθμό, κατ' εφαρμογή των ίδιων διατάξεων. Με την ... πράξη της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. τροποποιήθηκε, ενόψει της έκδοσης του ως άνω από π.δ., η αρχικώς εκδοθείσα ... πράξη κανονισμού σύνταξης της ίδιας Διεύθυνσης και επανακανονίστηκε η σύνταξη του εκκαλούντος με βάση το βασικό μισθό βαθμού Υποστράτηγου και συνολική συντάξιμη πραγματική υπηρεσία από έτη ..., μήνες ... και ημέρες ..., εκ της οποίας πραγματική στρατιωτική υπηρεσία από έτη ..., μήνες ... και ημέρες ... Στη συνέχεια, με την ... όμοια πράξη αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3408/2005, βάσει του βασικού μισθού του βαθμού του Γενικού Επιθεωρητή Στρατού, επειδή θεωρήθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του. Ακολούθως, με την ... πράξη αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3833/2010 και με την ... πράξη αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή του βάσει του προβλεπόμενου στις διατάξεις των περ. 31 και 32 της υποπαρ. Γ1 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

15. Με την προσβαλλόμενη ... πράξη της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., αυτεπαγγέλτως, κατ' επίκληση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 66 του Σ.Κ., τροποποιήθηκαν οι ..., ... και ... πράξεις ως προς το βαθμό συνταξιοδότησης του εκκαλούντος, από τον καθοριζόμενο με αυτές βαθμό του Γενικού Επιθεωρητή σε εκείνο του Αντιστράτηγου και αναπροσαρμόστηκε αναλόγως η σύνταξή του από την ημερομηνία έναρξης πληρωμής της ... πράξης αναπροσαρμογής, ήτοι από ... Ως αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης αναφέρεται ότι ο εκκαλών προήχθη στο βαθμό του Υποστράτηγου εκτός οργανικών θέσεων από ... και τέθηκε σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία από ... σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. α' της παρ. 1 του άρθρου 43 του π.δ.24/1997 (αποστρατεία λόγω εγγραφής σε πίνακα μη προακτέων) και όχι με τις διατάξεις του εδ. β' της ίδιας παραγράφου (λόγω εγγραφής σε πίνακα ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους) και συνεπώς, δεν έπρεπε να εφαρμοστούν στην περίπτωση του οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2838/2000 που αφορούν στους ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους.

16. Μετά την άσκηση της υπό κρίση έφεσης και σε εκτέλεση της ανωτέρω τροποποιητικής πράξης, εκδόθηκε η ... πράξη της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του ΓΛΚ, με την οποία καταλογίστηκε ο εκκαλών με το ποσό των ... ευρώ που αντιστοιχεί σε φερόμενα ως αχρεωστήτως ληφθέντα από αυτόν ποσά συντάξεων για το χρονικό διάστημα από ... έως ... Με την ...

πράξη του Α΄ Κλιμακίου αναβλήθηκε η έκδοση οριστικής πράξης επί της από ... ένστασης του εκκαλούντος κατά της ως άνω πράξης έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της υπό κρίση έφεσης.

17. Με την ένδικη έφεση, ο εκκαλών, επιδιώκοντας τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών του με βάση τον βασικό μισθό του Γενικού Επιθεωρητή Στρατού, αντί του Αντιστρατήγου, στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης και ζητεί την ακύρωσή της, λόγω μη νόμιμης αιτιολογίας αυτής, ισχυριζόμενος ότι ο ίδιος αποστρατεύτηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του. Για τον λόγο αυτό επικαλείται το ... έγγραφο της Διεύθυνσης Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, σύμφωνα με το οποίο, αυτός λογίζεται ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του αξιωματικός «ανεξάρτητα από την μη ρητή αναφορά (...) στις συναφείς διοικητικές πράξεις». Τούτο δε, διότι, κατά το έγγραφο αυτό η κρίση του στον βαθμό του Ταξίαρχου αρχικά ως διατηρητέου και στη συνέχεια ως μη προακτέου στον βαθμό του Υποστρατήγου είναι ευμενέστερη της κρίσης «ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του», δεδομένου ότι η κρίση του ως διατηρητέου του έδινε τη δυνατότητα να προαχθεί στο βαθμό Υποστρατήγου, ενώ οι εξ αρχής κριθέντες ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ομοιοβαθμίοι του δεν είχαν αυτή τη δυνατότητα. Συνεπεία δε των ανωτέρω, θεωρείται ότι είχε την ίδια υπηρεσιακή εξέλιξη με τους «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους» ομοιοβάθμους του. Συναφώς, επικαλείται την αρχή της ισότητας, ισχυριζόμενες ότι η επίμαχη μειωτική αναπροσαρμογή δεν εφαρμόστηκε από το Γ.Λ.Κ. σε όλους τους αποστράτους των Σωμάτων Ασφαλείας που τελούν σε όμοιες με τον εκκαλούντα συνθήκες. Τέλος, επικουρικώς παραπονείται ως προς την αναδρομικότητα των οικονομικών αποτελεσμάτων της προσβαλλόμενης πράξης και επικαλούμενος, μεταξύ άλλων, τη συνταγματική αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., ζητεί τη μεταρρύθμιση της πράξης αυτής.

18. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν ανωτέρω δεκτά το Δικαστήριο κρίνει ότι νομίμως με την προσβαλλόμενη ... πράξη οι ..., ... και ... πράξεις τροποποιήθηκαν, με ανάκλησή τους, ως προς το βαθμό συνταξιοδότησης του εκκαλούντος, από τον καθοριζόμενο με αυτές βαθμό του Γενικού Επιθεωρητή σε εκείνο του Αντιστράτηγου, δεδομένου ότι ο εκκαλών δεν αποστρατεύθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας την υπηρεσία του, αφού δεν ενεγράφη στους πίνακες των ευδοκίμως τερματισάντων, αλλά των μη προακτέων, με επακόλουθο να του χορηγηθεί σύνταξη με βάση μεγαλύτερη μισθολογική προαγωγή από τη δικαιούμενη κατά νόμο, κατά δε τον χρόνο αποστρατείας του δεν είχε ακόμη τεθεί σε ισχύ η παρ. 5 του άρθρου 1 του π.δ. 132/2002, με την οποία προβλέφθηκε το πρώτον ότι οι αξιωματικοί που είναι εγγεγραμμένοι σε πίνακα διατηρητέων και προάγονται στον επόμενο βαθμό, ενόψει αποστρατείας, εκτός οργανικών

θέσεων, αποστρατεύονται ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους απορριπτομένων των περί του αντιθέτου προβαλλομένων, με την υπό κρίση έφεση, ισχυρισμών. Εξάλλου, ο ισχυρισμός ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψιν από τη συνταξιοδοτική διοίκηση το ... έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο ο εκκαλών αποστρατεύθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του, πρέπει ν' απορριφθεί, καθόσον ούτε στο από ... π.δ. αποστρατείας του ούτε στο Φύλλο Μητρώου του αναφέρεται ότι αποστρατεύθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του, αντιθέτως αναφέρεται ότι αποστρατεύθηκε κατόπιν εγγραφής του σε πίνακες μη προακτέων κατά παραπομπή στη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του ανωτέρω άρθρου 43, που αφορά σε αποστρατεία λόγω εγγραφής σε πίνακα μη προακτέων (ΕλΣυν ΙΙΙ Τμ. 2386/2015, 3406/2012), ενώ η συνταξιοδοτική διοίκηση δεν δεσμεύεται από τα ανφερόμενα στο ως άνω από ... έγγραφο του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ., προεχόντως διότι το έγγραφο αυτό δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, με την οποία τροποποιείται η υπηρεσιακή κατάσταση του εκκαλούντος κατά τον χρόνο της εξόδου του από την υπηρεσία, αλλά απλό πληροφοριακό έγγραφο, στο οποίο αποτυπώνονται οι απόψεις των οργάνων της υπηρεσιακής διοίκησης σχετικά με την ερμηνεία των εφαρμοσθέντων κατά την αποστρατεία του κανόνων δικαίου (ΕλΣυν ΙΙΙ Τμ. 233, 224, 223/2021, 2726, 2153/2020 κ.ά.). Κατά το μέρος, όμως, που τα οικονομικά αποτελέσματα της προσβαλλόμενης πράξης ορίστηκε να επέλθουν αναδρομικά από ... (ημερομηνία έναρξης πληρωμής της σύνταξης, με την ανακληθείσα ... πράξη) όπως αυτό ρητά ορίζεται με την προσβαλλόμενη τροποποιητική πράξη και δη για το ως άνω χρονικό διάστημα των οκτώ ετών από ... μέχρι ..., τούτο υπερβαίνει τον εύλογο χρόνο, εντός του οποίου η διοίκηση μπορούσε να προσδώσει αναδρομική ισχύ στην ανακλητική της πράξη, διότι α) ο εκκαλών τελούσε σε καλή πίστη κατά την έκδοση των ανακληθεισών πράξεων και είχε τη δικαιολογημένη πεποίθηση ότι ο βαθμός βάσει του οποίου κανονίστηκε η σύνταξή του ήταν νόμιμος, η δε προσβαλλόμενη πράξη κοινοποιήθηκε σ' αυτόν έξι έτη μετά την έκδοση της ανακληθείσας ... πράξης, η οποία εκδόθηκε μετά από επανεκτίμηση γνωστών στη συνταξιοδοτική διοίκηση δεδομένων και β) ο κατά τα ανωτέρω μειωτικός ανακαθορισμός της σύνταξής του αναδρομικά για χρονικό διάστημα περίπου 8 ετών (από ... έως ... οπότε εκδόθηκε η προσβαλλόμενη τροποποιητική πράξη, η οποία διαφοροποίησε τα συνταξιοδοτικά του δεδομένα) και η συνακόλουθη αναζήτηση των ανωτέρω ποσών, επιφέρουν δυσανάλογη μεταβολή της συνταξιοδοτικής του κατάστασης για το ανωτέρω χρονικό διάστημα και αντιβαίνουν στο άρθρο 1 του Π.Π.Π. της Ε.Σ.Δ.Α. και στη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας. Συνεπώς πρέπει, κατά μερική παραδοχή της κρινόμενης έφεσης, να μεταρρυθμιστεί η προσβαλλόμενη πράξη ούτως ώστε τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκλησης να επέλθουν από τον χρόνο έκδοσης της ...

τροποποιητικής πράξης (...) και εφεξής. Απορριπτέο όμως τυγχάνει το αίτημα του εκκαλούντος για επιστροφή σ' αυτόν του καταλογισθέντος σε βάρος του ποσού, καθόσον κείται πέραν του αντικειμένου της παρούσης δίκης (πρβλ. ΕλΣυν Τρίτο Τμήμα 513/2023).

19. Μετά την εν μέρει παραδοχή της έφεσης, πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή στον εκκαλούντα του κατατεθέντος για την άσκησή της παραβόλου (άρθρο 310 παρ. 1 και 2 του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την έφεση.

Μεταρρυθμίζει την ... πράξη της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ως προς τον χρόνο αναδρομής των οικονομικών αποτελεσμάτων της, ο οποίος ορίζεται από ... και εφεξής.

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου στον εκκαλούντα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 25 Οκτωβρίου 2022, μέσω τηλεδιάσκεψης (άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020).

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ**

**Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΡΗΒΑΛΑΣΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΔΑΝΙΗΛ**

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Πέμπτου Τμήματος την 1^η Μαρτίου 2024.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΔΑΝΙΗΛ**